

FOCUS OP VROUWEN

NIEUWSBRIEF AMNESTY INTERNATIONAL VROUWENRECHTENTEAM

EDITORIAAL

Op 8 mei zetten vrijwilligers van Amnesty Vlaanderen moeders letterlijk in de bloemetjes. Naar aanleiding van Moederdag schonken zij vrouwen een bloem met daaraan een steunkaart voor twee Mexicaanse inheemse vrouwen. Zo konden deze vrouwen op hun beurt andere moeders een hart onder de riem steken. Deze positieve boodschap vormde meteen de aanleiding voor ons dossier van Focus op Vrouwen. Op vele plaatsen ter wereld blijven moeders immers strijden voor gerechtigheid voor hun verdwenen kinderen. We brengen hulde aan het moederschap én aan deze moeders door hun verhaal levendig te houden. Dat moeder zijn niet enkel met blijdschap gepaard gaat, kunnen we ook lezen in het nieuwe rapport van Save the Children. In State of the World's Mothers 2011 worden 164 landen beoordeeld op hun toegankelijkheid tot gezondheidszorg, onderwijs en economische mogelijkheden voor moeders.

Welk belangrijk vrouwenrechtennieuws kunnen we jullie verder melden? Op 7 april werd binnen de Raad van Europa een nieuw verdrag aangenomen over de preventie en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. En hoe zit het eigenlijk met de loonkloof tussen mannen en vrouwen in België? Je leest het binnenin!

Wie zin heeft in actie, kan de Nicaraguaanse meisjes en vrouwen steunen via de solidariteitsactie van Amnesty International 'Vlinders van de Hoop'. Tot slot bieden we je een boeiende bespreking aan van Die Fremde. Deze veelbesproken en warm onthaalde film over eergegrelateerd geweld laat weinigen onberoerd. Veel lees- en kijkplezier!

Anke Van Vossolle

NIEUW EUROPEES INSTRUMENT IN DE STRIJD TEGEN GEWELD OP VROUWEN

Op 7 april 2011 nam het Comité van Ministers van de Raad van Europa een nieuw verdrag aan over de preventie en bestrijding van geweld tegen vrouwen en van huiselijk geweld. Dit verdrag vormt de bekroning van jarenlang intensief campagne voeren rond geweld tegen vrouwen door talrijke instellingen en organisaties, waaronder Amnesty International.

Het verdrag is een mijlpaal in de strijd tegen geweld op vrouwen. Het is namelijk het eerste bindend instrument op Europees niveau dat een omvattend wettelijk kader creëert om geweld te voorkomen, slachtoffers te beschermen en daders te berechten. Het definieert en bestraft verschillende vormen van geweld tegen vrouwen, waaronder gedwongen huwelijken, vrouwelijke genitale verminking, stalking, fysisch, psychologisch en seksueel geweld. Bovendien werd een internationale groep van onafhankelijke experts in het leven

geroepen die moet toezien op de naleving van deze nieuwe wetgeving op nationaal niveau.

Het verdrag staat sinds 11 mei 2011 open voor ondertekening en ratificatie door lidstaten van de Raad van Europa, de Europese Unie en niet-Europese landen. Tot op heden ondertekenden – tegen de verwachtingen in – al 13 lidstaten het verdrag. Maar deze kwestie blijft controversieel: een aantal staten lieten al weten het niet te willen ratificeren en ook vanuit conservatieve hoek wordt weerwerk verwacht tegen sommige definities in het verdrag. Lobbywerk van ngo's zal dan ook noodzakelijk zijn om alle landen aan te zetten het verdrag toch te ratificeren.

Hopelijk komt, dankzij de lancering van dit nieuwe instrument, een leven zonder geweld een stap dichterbij voor vrouwen en meisjes in Europa!

Nicky Broeckhoven

© Amnesty International

LOONDISCRIMINATIE VAN VROUWEN?

Loonverschillen tussen mannen en vrouwen in België? Bestaan ze? Jazeker, de ene bron spreekt van een gemiddeld verschil van 23% op jaarbasis, de andere bron van 17,5% en nog een andere over 11,5%. Maar eigenlijk doet dat er niet zo veel toe. Ook die 11,5% ongelijkheid is 11,5% te veel verschil. Zelfs met 11,5% meer loon zouden vrouwen vlot hun elektriciteits-, gsm- en internetrekening kunnen betalen én ook nog sparen! Het moet gedaan zijn met zelfs die 11,5% te minimaliseren of te beargumenteren.

De loonkloof is een permanente discriminatie op de werkvloer en een ongelijkheid met verregaande gevolgen. Een lager loon betekent een lager pensioen en 22% van de vrouwen van 65 jaar en ouder balanceert op de rand van de armoede, tegenover 16% van de mannen.

De kloof moet worden toegereken en zo denkt de Europese Unie er gelukkig ook over.

5 maart 2011 was de eerste EU-dag voor gelijk loon, waarbij de EU de strijd aanging met loondiscriminatie van vrouwen. De datum van 5 maart was trouwens niet toevallig: om

jaarlijks evenveel als een man te verdienen, moet een vrouw met een 17,5% lager loon, twee maanden langer werken: tot 5 maart.

België is in Europa een gemiddelde leerling

Naar aanleiding van het Belgisch Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in de tweede helft van 2010 werd een rapport samengesteld over de loonkloof in de verschillende Europese lidstaten. In vergelijking met de andere lidstaten is België een vrij goede leerling. De loonkloof berekend op basis van de bruto-uurlonen ligt in de meeste lidstaten een stuk hoger en loopt in Estland bijvoorbeeld op tot 27%. In Nederland loopt deze loonkloofindicator op tot 45%. Er zijn ook landen die het beter doen dan België. Per uur verdienen Italiaanse vrouwen 4% minder dan mannen en in Roemenië blijft de loonkloof voor jaarlonen onder 9%.

Er zijn een aantal factoren die er mee voor zorgen dat België het nog niet zo slecht doet. Zo kent België een collectieve loonvorming. Het is echter zo dat hoe meer lonen individueel onderhandeld worden, hoe groter de

ongelijkheid wordt. De loonkloof is bijvoorbeeld aanzienlijk groter in de private dan in de publieke sector. Vrouwelijke bedienden verdienen per uur gemiddeld 25% minder dan hun mannelijke collega's. Bij de arbeiders ligt dit verschil op 17%. In de publieke sector verdient een vastbenoemde mannelijke ambtenaar op jaarbasis 10% meer dan een vrouwelijke ambtenaar.

Laat de cijfers maar voor zich spreken...

- De loonkloof wordt vergroot door de extralegale voordelen. 13% van de mannen en 10% van de vrouwen ontvangen van de werkgever een extra aanvullend pensioen. Daarnaast liggen de bedragen die uitbetaald worden gemiddeld 44% lager voor vrouwen.

- Op basis van hun aandeel in de betaalde werkdagen – dus rekening houdend met het feit dat vrouwen vaker deeltijds werken – hadden alle vrouwen samen 3,598 miljard euro meer moeten verdienen in 2008.

- Van de vrouwen die voltijds werken, verdient 1 op 4 vrouwen minder dan 2.000 euro bruto per maand. Bij mannen is dit slechts voor 1 op 10 het geval.

Er is nog veel werk aan de winkel, maar elk jaar versmalt de loonkloof gelukkig een beetje!

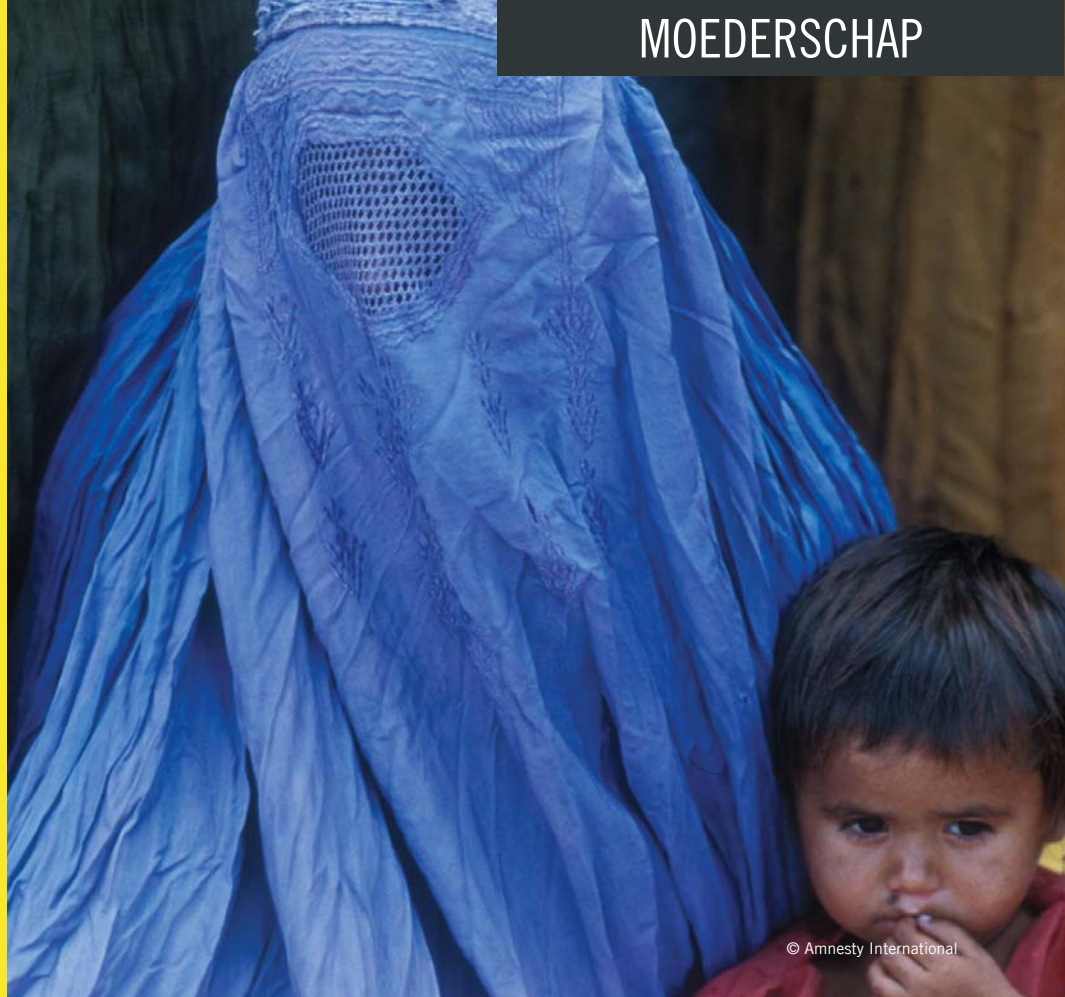
Tot slot nog een filmtip rond de problematiek: 'Made in Dagenham' (Nigel Cole, 2010) – een *feelgood*-film over dappere dames die in 1968 de assemblagefabriek van Ford in het stadje Dagenham stillegden.

Bron:

http://igvm-iefh.belgium.be/nl/nieuws/persbericht_loonkloof_2011_vrouwen_verdienen_per_uur_gemiddeld_10_minder_dan_mannen.jsp?referer=tcm:336-120819-64

Eva Zobell

MOEDER- SCHAP NIET OVERAL TER WERELD EEN EVIDENTIE

© Amnesty International

Moeder worden. Voor de meeste vrouwen is het een hevig verlangen. Anderen kiezen er bewust voor om het aan zich te laten voorbijgaan. Sommigen worden er ongewenst mee geconfronteerd. Dat moeder worden of zijn niet overal ter wereld een evidentie is, blijkt nog maar eens uit een rapport van Save the Children dat ter gelegenheid van Moederdag wordt uitgebracht onder de naam State of the World's Mothers 2011. Het rapport bevat een lijst van 164 landen die gerangschikt zijn op de toegankelijkheid tot gezondheidszorg, onderwijs en economische mogelijkheden voor moeders.

Volgens het rapport is Noorwegen het beste land ter wereld om een kind te krijgen; het land met de slechtste omstandigheden is Afghanistan. Acht van de tien minst aantrekkelijke landen om een kind ter wereld te brengen liggen in Sub-Sahara Afrika. Acht van de top 10-landen liggen in West-Europa. België staat op de achtste plaats; de Verenigde Staten op plaats 31.

In de laagst gerangschikte landen zijn de levensomstandigheden voor moeders en hun kinderen erg zwaar. Zo sterft 1 op 30 vrouwen ten gevolge van haar zwangerschap. 1 kind op 6 haalt het 5de levensjaar niet en 1 op 3 kinderen is ondervoed. Bijna de helft van

de bevolking heeft er geen toegang tot zuiver water en slechts 4 meisjes voor elke 5 jongens gaan naar de lagere school.

Het verschil in toegang tot gezondheidszorg voor moeders en hun kinderen is schrijnend wanneer we Noorwegen en Afghanistan - de best en slechtst gerangschikte - vergelijken. Goed opgeleid medisch personeel is aanwezig bij praktisch elke geboorte in Noorwegen, terwijl dit voor slechts 14% van de geboorten in Afghanistan geldt. Daarnaast heeft een gemiddelde Noorse vrouw 18 jaar onderwijs achter de rug, zal ze 83 jaar oud worden, gebruikt 82% een modern anticonceptiemiddel en zal slechts 1 op 175 vrouwen haar kind voor het 5de levensjaar verliezen. Dit alles in schril contrast met Afghaanse vrouwen waar de gemiddelde vrouw minder dan 5 jaar onderwijs heeft genoten en de levensverwachting 45 jaar bedraagt. Minder dan 16% van de Afghaanse vrouwen gebruikt moderne anticonceptie en 1 op 5 Afghaanse kinderen sterft voor zijn of haar 5e levensjaar.

Deze cijfers geven aan dat er nog een hele weg moet worden afgelegd voor al moeders overal ter wereld voldoende toegang hebben tot de nodige gezondheidszorg, onderwijs en financiële middelen. Op die manier kunnen ze de

armoede waarin ze vandaag leven doorbreken zodat ze de levenskwaliteit van zichzelf, hun kinderen en toekomstige generaties kunnen verbeteren.

Amnesty International blijft dan ook inzetten op haar Demand Dignity-campagne rond de bestrijding van armoede en moedersterfte wereldwijd. Steun ons via <http://demanddignity.amnesty.org/>

Rangschikking State of the World's Mothers 2011:

- Beste 10 landen (van 1 – 10): Noorwegen, Australië, IJsland, Zweden, Denemarken, Nieuw-Zeeland, Finland, België, Nederland, Frankrijk
- Slechtste 10 landen (van 155-164): Centraal-Afrikaanse Republiek, Soedan, Mali, Eritrea, Democratische Republiek Congo, Tsjad, Jemen, Guinee-Bissau, Niger, Afghanistan

Bron: http://www.savethechildren.org/site/c.8rKLIXMGIpI4E/b.6748295/k.BE47/State_of_the_Worlds_Mothers_2011_Statistics_and_Facts.htm

Annemie Van Uytven

INHEEMSE MEXICAANSE VROUWEN BLIJVEN STRIJDEN VOOR GERECHTIGHEID

© Amnesty International

Amnesty International Vlaanderen voerde op Moederdag actie voor twee Mexicaanse inheemse vrouwen: Valentina Rosendo Cantú en Inés Fernández Ortega. Met een bloemetje en steunkaart vroegen Amnesty-vrijwillers deze twee Mexicaanse moeders in de bloemetjes te zetten.

In 2002 was de 17-jarige Valentina kleren aan het wassen in de rivier toen ze door een groep van acht soldaten ondervraagd werd over een persoon die haar op een foto getoond werd. Toen ze antwoordde dat ze de persoon niet kende, sloeg een soldaat haar in de buik. Ze verloor tijdelijk het bewustzijn en werd daarna door twee van de soldaten verkracht terwijl de anderen toekeken. In datzelfde jaar was Inés met vier van haar kinderen aan het koken toen soldaten haar huis binnenvielen. Ze ondervroegen haar over een stuk vlees dat buiten lag te drogen en beschuldigden haar ervan dat ze het had gestolen. Als inheemse vrouw sprak ze erg weinig Spaans en kon ze dus niet antwoorden op de vraag. Haar kinderen renden van schrik weg, waarna één van de soldaten haar tegen de grond duwde en verkrachtte terwijl de andere

soldaten (opnieuw!) toekeken. Inés en Valentina behoren tot de Mexicaanse inheemse Me'phaa-gemeenschap. De vrouwen uit deze gemeenschap zijn vaker het slachtoffer van seksuele en raciale discriminatie. Bovendien bewijzen getuigenissen dat militairen in de staat Guerrero (daar al aanwezig sinds de 'vuile oorlog van de jaren '70') misbruik blijven maken van hun machtspositie. Hun taak om zogenaamde 'opstandige inheemse bewoners' op te sporen gaat gepaard met arbitrair misbruik. Factoren zoals de traditionele sociale normen, extreme armoede, beperkte kennis van het Spaans en vooral een terughoudend rechtssysteem zorgen ervoor dat deze vrouwen nauwelijks aangifte durven of kunnen doen van deze misdaden. Bijgevolg worden dergelijke militairen zelden berecht. Inés en Valentina hadden wél de moed om klacht neer te leggen. Maar in plaats van stappen te ondernemen om onpartijdig onderzoek te verrichten, weerlegde de militaire rechtbank de aantijgingen en legde die de bewijslast bij de slachtoffers. Bij burgerlijke rechtbanken vonden de vrouwen ook geen gehoor. Deze rechtbanken hadden her-

haaldelijk geoordeeld dat deze misdaden door militaire rechtbanken beoordeeld moeten worden. Dit is nochtans in tegenspraak met de aanbevelingen van internationale mensenrechtenorganisaties die stellen dat mensenrechtenschendingen niet onderzocht en berecht mogen worden door de instantie die zelf wordt beschuldigd van de misdaad.

Ondanks de moedige stap van Inez en Valentina om klacht neer te leggen en het doorzettingsvermogen om hun zaak na al die jaren op te volgen, blijft strafeloosheid heersen. Bovendien worden deze vrouwen en hun families sindsdien bedreigd. Daarom stapten beide vrouwen naar het Inter-Amerikaans Hof voor de Rechten van de Mens. Deze instantie beval in augustus 2010 de Mexicaanse autoriteiten een diepgaand onderzoek naar de zaak in te stellen, de slachtoffers schadevergoeding toe te kennen en het militaire rechtsapparaat te verbeteren. Amnesty roept de autoriteiten op om de opdracht van dit Hof volledig uit te voeren.

Femmy Thewissen

DE MOEDERS VAN DE STRIJD IN LATIJNS-AMERIKA

Op 8 mei 2011 werden moeders in de bloemetjes gezet en het moederschap vereerd. Amnesty International Vlaanderen wilde voor deze gelegenheid vrouwen in de kijker zetten die dagelijks strijden voor hun kinderen. Zonen en dochters werden hen ontnomen, verdwenen zonder enig spoor en werden nooit teruggevonden. Gedwongen verdwijningen van zonen en dochters vormen reeds jarenlang het strijdpunt van moeders in Argentinië en Guatemala. Het verhaal van vrouwen die vechten om in wezen moeders te kunnen zijn.

Guatemala kende het langste en bloedigste intern gewapend conflict van de Latijns-Amerikaanse regio en tikte met de Vredesakkoorden van 1996 na 36 jaar de klok af met een dodental dat geschat wordt op 200.000 en het aantal verdwenen personen op 45.000.

'El caso de los 28', waarbij reeds in 1966 verschillende vakbondsleden en aanhangers van guerrillabewegingen werden ontvoerd in Guatemala Stad, wordt als beginpunt van de systematische praktijk van gedwongen verdwijningen beschouwd met karakteristieken van terrorisme van staatswege.

Onder de *National Security Doctrine*

werd in het eerste decennium van het conflict een anti-communistische koers gevaren die zich richtte op een bepaald soort 'interne vijand'. Onder deze noemer vielen in de eerste plaats studenten, professoren, vakbondsleden, leden van de advocatuur, magistratuur en politici, die beticht werden van communistisch gedachtegoed of activiteiten, of vermeende banden hadden met guerrillabewegingen. Gedwongen verdwijningen werden in eerste instantie uitgevoerd tegen deze doelgroep. Pas later, wanneer de guerrilla zijn aandacht begon te richten op de Maya-bevolking, werden ook de inheemse gemeenschappen op massale wijze slachtoffers van verdwijningen.

Hoewel deze contra-insurgentiestrategie gedurende het hele conflict werd gehanteerd, kende het fenomeen vooral in het begin van de jaren '80 enkele pieken. Met het bewind van Efraín Ríos Montt (1982-1983) brak de bloedigste periode aan en werd de hoogste intensiteit van mensenrechtenschendingen opgemeten. Dat deze man nota bene vandaag nog steeds zetelt als parlamentslid en daardoor politieke onschendbaarheid geniet, is onbegrijpelijk, maar toont tevens de enorme complexiteit van het conflict aan dat een diepe tweedeling heeft geslagen in de maatschappelijke en sociale structuren.

pelijk, maar toont tevens de enorme complexiteit van het conflict aan dat een diepe tweedeling heeft geslagen in de maatschappelijke en sociale structuren.

Onder de geschatte 45.000 verdwenen personen bevinden zich ongeveer 11 procent kinderen. De praktijk van gedwongen verdwijningen van minderjarigen vormt een aparte categorie omdat de redenen voor hun verdwijningen deels verschillen van de volwassenen. Ten eerste vormden kinderen, een gemakkelijk doelwit in een conflict waarbij geen onderscheid werd gemaakt tussen de strijdende krachten en de gewone burgerbevolking. Ten tweede werden ook Mayakinderen gevisieerd, wat geïnterpreteerd kan worden als een doelgerichte etnische uitroeiing van deze inheemse gemeenschap.

In de eerste fase van het conflict werden de verdwenen kinderen meestal vermoord en in massagraven gedumpt. Later werden de kinderen vaak opgegeven voor illegale adoptie of geïntegreerd in de strijdkrachten of paramilitaire groeperingen. Hoewel het overgrote deel van de verdwijningen werd uitgevoerd door het leger en de verbonden instanties, werden er ook getuigenissen geregistreerd waarbij de guerrillabewegingen jonge adolescenten ontvoerden om te rekruteren in hun troepen. Omdat dit om uitzonderlijke gevallen gaat, kan men hier echter niet spreken van een systematische praktijk. Niet alleen hadden deze verdwijningen een zware impact op het overleven van de Mayacultuur, maar werd ook de trend gezet in Guatemala voor illegale adopties. Velen van de verdwenen kinderen groeien vandaag op in een andere cultuur, zowel in het binnen- als het buitenland. Er bestaan dan ook verschillende nationale en internationale programma's om deze kinderen, die nu volwassenen zijn, met hun oorspronkelijke verwanten te herenigen.

Net als in vele andere Latijns-Amerikaanse landen ontstonden uit deze

onhoudbare situatie actiegroepjes van vrouwen. Net zoals in Argentinië, kwamen moeders en echtgenotes vanaf 1984 op openbare plaatsen in Guatemala Stad bijeen om aandacht te vragen voor de zaak van hun verdwenen geliefden. Door het onuitputtelijke doorzettingsvermogen dat deze dames heeft gedreven, waarbij ze uit hun traditionele rol als huisvrouw traden en zich transformeerden in publieke demonstranten ontstonden lokale ngo's die de slachtoffers en familieleden zowel psychologisch als juridisch ondersteunen. Hoewel er twee decennia lang weinig schot leek te komen in de rechtszaken over gedwongen verdwijningen in Guatemala, kwam er in 2009 een eerste (nationale) veroordeling voor

gedwongen verdwijningen en staat de teller inmiddels al op drie! Ook andere initiatieven zoals het openleggen van massagraven om zo de identiteit van slachtoffers te achterhalen, het oprichten van monumenten voor de slachtoffers en simpelweg het erkennen van het verleden zijn stappen in de goede richting.

De strijd tegen terreur heeft de praktijk van "gedwongen verdwijningen" in een nieuw daglicht gesteld, maar wereldwijd, van de Maghreb over Rusland en Azië, wordt de techniek nog al te vaak toegepast om "interne vijanden en opponenten" te elimineren. Het lijstje van fundamentele mensenrechten dat

door deze misdaad wordt geschonden, is lang en het leed is werkelijk onbeschrijfelijk.

Tallose vrouwen over de hele wereld strijden dagelijks om gerechtigheid voor hun verdwenen kinderen, want het moederschap eindigt nooit. Niet wanneer je zoon of dochter meerderjarig wordt, niet wanneer hij of zij verdwijnt of sterft, een moeder ben je voor altijd.

Deze tekst is gebaseerd op Marie Mercelis' thesis: *Gedwongen verdwijningen tijdens het intern gewapend conflict in Guatemala. Een onderzoek naar de politieke en juridische oorzaken inzake straffeloosheid* (UGent, 2010) "

NICARAGUA: VLINDERS VAN HOOP

In Nicaragua is abortus verboden... zelfs voor de overlevenden van verkrachting.

Toon je solidariteit en neem deel aan hun strijd:

© Amnesty International

Een advocaat van een vrouwen centrum troost Connie, een meisje dat tussen haar 9 en 14 jaar slachtoffer was van seksueel geweld, terwijl ze haar verhaal aan Amnesty onderzoekers vertelt. ©Amnesty International (foto: Grace Gonzalez)

In Nicaragua hebben meisjes en jonge vrouwen de meeste kans om het slachtoffer te worden van verkrachting en seksueel geweld. Bijna de helft van alle aangegeven verkrachttingsfeiten tussen 1998 en 2008 betrof meisjes jonger dan 14 jaar. Voor een deel van deze slachtoffers is het vooruitzicht van bevalling ondraaglijk. Maar sinds 2008, het moment waarop Nicaragua alle vormen van abortus als misdaad heeft veroordeeld, rest hen weinig keuze.

Op 28 september 2011 zullen vrouwen en meisjes in Nicaragua op straat komen. Ze zullen eisen dat dit totale abortusverbod wordt ingetrokken en hun verontwaardiging uiten over geweld tegen vrouwen.

Het themacoördinatieteam vrouwenrechten voert deze zomer actie voor deze Nicaraguaanse meisjes en vrouwen die het slachtoffer werden van verkrachting en geen legale mogelijkheid hebben tot abortus. De bedoeling van deze internationale solidariteitsactie 'Butterflies of Hope' (Vlinders van de Hoop) is om zoveel mogelijk vlinders te verzamelen als steunbetuiging aan deze meisjes en vrouwen.

Deze vlinders worden aan activisten in Nicaragua aangeboden ter ondersteuning van hun demonstratie op 28 september 2011. Daarnaast zullen ze ook verspreid worden in de verschillende opvangcentra waar deze meisjes en vrouwen verblijven, als een symbool van hoop en solidariteit wereldwijd.

Help ons mee in de verdediging van de rechten van vrouwen en meisjes in Nicaragua en verstuur elektronisch je eigen vlinder.

Zie www.aivl.be/vlindersvanhoop

Sluitdatum van deze solidariteitsactie: 19 augustus 2011.

© Amnesty International

DIE FREMDE

Die Fremde

(Feo Aladag, 2010)

Misschien doen de geografische setting, verhaallijn en zelfs hoofdactrice uit *Die Fremde* (2010) een belletje rinkelen. De recente prent van de Oostenrijkse Feo Aladag doet sterk denken aan die andere Duits-Turkse film *Gegen Die Wand* (Fatih Akin, 2004). Maar waar de laatste opviel door diens dynamische rock 'n roll -gehalte, kenmerkt *Die Fremde* zich door een ingetogen sfeer waarin lang uitgerekte scènes de stiltes rond een familiedrama doorbreken.

Wanneer Umay, die bijzonder knap en overtuigend wordt neergezet door Sibel Kekilli, met zoontje Cem het huiselijke geweld in Istanboel ontvlucht en terug naar Berlijn trekt, moet zij de confrontatie aangaan met de heersende tradities in een Duits-Turkse gemeenschap. Umay's vertrek en beslissing om als alleenstaande moeder verder door het leven te gaan, betekenen voor haar en de naaste gezinsleden sociale zelfmoord. Dit kan men in de meest letterlijke zin opvatten: nadat ze wordt verstoten do

de familie, doolt ze van de ene naar de andere opvangplaats in een poging haar noodlot van eremoord te ontkomen.

De manier waarop dit complexe probleem wordt aangekaart, verdient lof en is alleen daarom al een aanrader. Zonder in cultuurkritische clichés te vervallen, worden deze praktijken veroordeeld als een dramatische ontwrichting van de samenleving. De opgelopen schade ten gevolge van van de geschonden familie-eer, treft immers niet enkel moslima's. De overige gezinsleden moeten eveneens omgaan met de veroordeling vanuit de bredere moslimgemeenschap en hoewel zij 'slechts' indirect worden beïnvloed, zijn de gevolgen daarom niet minder aangrijpend. Ondanks deze terrechte vaststelling, ontkent Aladag, die trouwens een voorgeschiedenis heeft in Amnesty's Stop Geweld Tegen Vrouwen - campagne, evenwel niet dat vrouwen aan het kortste eind trekken. Deze discriminatie werd ook betreurd door de conservatieve vader: "Was ze maar een jongen geweest." Het staat buiten kijf dat Umay geliefd was binnen de familie, maar in de keuze tussen haar en de gemeenschap, kreeg deze laatste de bovenhand. In dit verhaal staat liefde weerloos tegen de macht van schaamte en traditie.

Nai Han Lau

119 minuten

Regie, productie en scenario:

Feo Aladag

Met: Sibel Kekilli, Derya Alabora, Nizam Schiller, Settari Tanriogen, ea.
 Publieksprijs en Grote Prijs voor Beste Film, 37e editie Filmfestival Gent (2010), Beste Europese Film Internationaal Filmfestival Berlijn (2010), Duitse inzending Oscar Beste Buitenlandse Film, etc.

Achtergrond: Rapport Human Rights Watch (mei 2011): 'He Loves You, He Beats You': Family Violence in Turkey and Access to Protection.

Focus op Vrouwen is een driemaandelijks nieuwsbrief van het Amnesty International Vrouwenrechtenteam.

De ingenomen standpunten vertegenwoordigen niet noodzakelijk de standpunten van Amnesty International.

REDACTIE:

Annemie Van Uytven (eindredactie) Eva Berghmans, Sissi De Kerf, Femmy Thewissen, Anke Van Vossolle en Eva Zobell

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Karen Moeskops
 Kerkstraat 156
 2060 Antwerpen

VORMGEVING:

Danny Wyts - Drukkerij WAG

REDACTIEADRES:

Amnesty International Vlaanderen vzw
 Kerkstraat 156
 2060 Antwerpen
 T: 03 271 16 16
 F: 03 235 78 12
 E: annemie_vanuytven@hotmail.com
 W: www.amnesty.be

Wil je de *Focus op Vrouwen* gratis ontvangen? Contacteer dan Kris Laurijssen via 03 271 16 16 of mail je volledig thuisadres naar KrisL@aivl.be

Wil je graag een elektronische versie van *Focus op Vrouwen* in je mailbox ontvangen? Surf naar www.amnesty.be/vrouwen en schrijf je in.

Amnesty International is een wereldwijde onafhankelijke en onpartijdige organisatie die de naleving van alle mensenrechten nastreeft door onderzoek en actie.

Onze activisten worden gedreven door verontwaardiging over ernstige mensenrechtenschendingen en door hoop op een wereld waarin alle mensenrechten werkelijkheid zijn voor alle mensen.

Giften zijn welkom op rekeningnummer 000-0000082-82. Giften vanaf 30 euro op jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Meer info over hoe u Amnesty International kan steunen, lees je op www.amnesty.be/steunons.

